

Kraków, 19 maja 2020 r.

Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Pani
Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Rozwoju

Pan
prof. Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

*Szanowny Panie Premierze,
Szanowni Państwo Wicepremierzy, Ministrowie,*

Sytuacja pandemiczna zatrzymała niemal wszystkie sektory gospodarki kreatywnej, w tym działalność instytucji kultury i przemysłów czasu wolnego. Z całą mocą uderzyła również w sektor festiwalowy. Wskutek wprowadzonych obostrzeń, ale także z poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo publiczności i pracowników organizatorzy większości polskich festiwali, które miały się odbyć do końca bieżącego roku, byli zmuszeni zrezygnować z realizacji swoich przedsięwzięć.

Reprezentujemy wydarzenia należące do wszystkich dziedzin sztuki. Imprezy publiczne i niepubliczne, wydarzenia o charakterze komercyjnym i niekomercyjnym, niszowe i popularne, organizowane przez samorządy, organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa. Sytuacja pandemiczna dotknęła nas wszystkich i mobilizuje nas do znalezienia rozwiązań dla całego sektora.

W ostatnich tygodniach zbudowaliśmy awaryjną łączność z artystami, partnerami w świecie i z naszą społecznością. Dzięki wcześniejszym inwestycjom w rejestrację materiałów audiowizualnych mogliśmy nieodpłatnie dzielić się z odbiorcami wartościowymi treściami. Nasza aktualna oferta internetowa obejmuje również moderowane dyskusje, koncerty czy spektakle online. Nie mamy wątpliwości, że w tym trudnym dla wszystkich czasie nasze działania podtrzymują kulturalną aktywność społeczeństwa.

Jednak przedłużająca się niepewność dotycząca możliwości organizacyjnych i ekonomicznych sprawia, że przyszłość festiwali rysuje się dramatycznie. O ile stosunkowo

łatwo odbudujemy turystykę krajową, a następnie międzynarodową, o tyle powrót festiwali do formy, w jakiej dotychczas funkcjonowały, będzie niemożliwy bez systemowego wsparcia ze strony państwa.

Wierzimy, że Pan Premier i Państwo Wicepremierzy, jesteście świadomi, jak ważnym elementem kreatywnej gospodarki są festiwale. Wspierają rozwój ekonomiczny miast i regionów, mają wpływ na zatrudnienie w wielu innych branżach. Choć w Polsce wciąż znikoma jest świadomość siły ekonomicznej i społecznej wydarzeń tego rodzaju, nie ulega wątpliwości, że ich wpływ na ekonomię jest kolosalny. Przykładowo krakowskie festiwale generują łącznie impakt na poziomie ok. 500 milionów PLN rocznie i zatrudnienie na poziomie ok. 4 tysięcy miejsc pracy.

Jednak jeszcze istotniejsza jest kulturalna i społeczna wartość festiwali. Dostarczają odbiorcom unikalnych doświadczeń artystycznych, łączą świat poprzez twórczą ekspresję, są miejscem spotkań ludzi i idei, przestrzenią sieciowania i integracji. Są źródłem emocji, optymizmu, zadowolenia, fascynacji, lokalnej dumy. Na festiwalach artyści nie tylko prezentują swoje dzieła, ale także angażują miliony ludzi, kształcą i opracowują nowe ważne interpretacje świata. Festiwale są wreszcie częścią niematerialnego dziedzictwa wielu krajów i miast. Przyczyniają się do budowania świadomego, wrażliwego społeczeństwa i jest to wartość nie do przecenienia. Są wspólnym dobrem nas wszystkich.

Z powyższych powodów festiwale powinny zostać objęte strategiczną troską nie tylko przez Ministerstwo Kultury, ale także ministerstwa: Rozwoju, Spraw Zagranicznych, Finansów i Edukacji. Tymczasem regulacje proponowane w ramach kolejnych tarcz antykryzysowych mają zastosowanie tylko do części wydarzeń festiwalowych, na dodatek są rozwiązaniami doraźnymi, a nie długofalowymi. Obecny kryzys wymaga od decydentów wypracowania rozwiązań nadzwyczajnych, które będą wspierały cały sektor festiwalowy – bez względu na formę organizacyjną i dziedzinę sztuki – i pozwolą mu odżyć.

Jako środowisko festiwali jednoznacznie popieramy postulaty samorządów oraz rozmaitych środowisk kultury i przemysłów kreatywnych proponujące wprowadzenie przez polski rząd rozwiązań podatkowych, które pozwolą na uratowanie tysięcy polskich festiwali przed upadkiem, uchronienie setek tysięcy miejsc pracy oraz zabezpieczenie budżetu państwa przed odpływem wpływów z VAT i podatku CIT i PIT z powodu utraty znacznej części polskiego rynku kultury.

W związku z niejasną sytuacją festiwali w obecnym planie odmrażania gospodarki postulujemy:

1. Włączenie przedstawicielstwa festiwali do zespołu antykryzysowego powstałego w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w celu wspólnego wypracowania rozwiązań dla przywrócenia festiwali do obiegu kulturalnego.
2. Ujęcie festiwali w kolejnym etapie odmrażania przy zachowaniu określonego reżimu sanitarnego zapewniającego niezbędne bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom. Jako

organizatorzy jesteśmy gotowi tak przygotować nasze festiwale, by minimalizować bądź całkowicie wykluczać ryzyko zakażenia.

3. Utworzenie funduszu rekompensat (dopłat) i nisko oprocentowanych pożyczek dla festiwali ze środków Narodowego Funduszu Rozwoju, który pozwoli na skompensowanie niedoborów bądź strat spowodowanych przez zastosowanie nowych obostrzeń sanitarnych.
4. Stworzenie systemu zachęt i odpisów podatkowych dla potencjalnych mecenasów, aby zachęcić przedsiębiorców do inwestowania w ten typ działalności społecznej i kulturalnej.
5. Stworzenie mechanizmów zabezpieczających trwałość wieloletnich festiwali poprzez powołanie do istnienia specjalnego Funduszu Rozwoju Festiwali. Fundusz ten mógłby być finansowany na podobieństwo funduszy kanadyjskich z procenta podatku turystycznego.
6. Stworzenie mechanizmu grantowego na rozwój festiwali (rozwój kadr, poszerzenie wiedzy z zakresu wykorzystania narzędzi cyfrowych, prawa autorskiego na potrzeby udostępniania treści w sieci, monetyzacji treści, etc.).
7. Wzmocnienie mechanizmów wieloletniego finansowania dla festiwali, m.in. z uwzględnieniem konieczności elastycznego reagowania, przesunięć dat koprodukcji, zmian programowych, prac przygotowujących nowe sezony festiwalowe w sytuacji niepewności co do warunków, w jakich odbywać się będą poszczególne wydarzenia.
8. Wprowadzenia możliwości odpisania od podatku PIT 50% wartości wydatków konsumentów na zakup dóbr kultury do wysokości 1000 zł na osobę w ciągu roku, według uzgodnionej ze środowiskami kultury listy produktów i usług, obejmującej między innymi zakup biletów do kina, teatrów, karnetów festiwalowych, książek, płyt itp.

Nasze festiwale stymulują społeczną kreatywność i mają znaczący wpływ na rozwój miast oraz regionów, włączając je w żywą sieć globalnej kultury. Dzisiaj potrzebują konkretnego planu ratunkowego ze strony państwa. Proponowane przez nas rozwiązania w długofalowej perspektywie będą najbardziej skuteczne zarówno dla sektora kultury, jak i polskiej gospodarki oraz najmniej kosztowne dla budżetu państwa. Ich wprowadzenie rozbudzi popyt w gospodarce, na czym zyska sytuacja ekonomiczna państwa.

W nadziei na odpowiedź i współdziałanie,
Niżej podpisani przedstawiciele polskich festiwali

Jan Tomasz Adamus - Festiwal Bachowski, Festiwal Opera Rara

Krzysztof Babicki, Jacek Sieradzki - Festiwal Polskich Sztuk Współczesnych R@Port

Wojtek Blecharz - Festiwal Instalacje

Bartosz Brożek, Jacek Ślusarczyk - Festiwal COPERNICUS
Olga Brzezińska - Miłosz Festival
Marek Chołoniewski - Audio Art Festival
Andrzej Churski - Międzynarodowy Festiwal Teatralny Kontakt w Toruniu
Urszula Chwalba, Grzegorz Jankowicz, Aleksander Kardyś, Michał Paweł Markowski - Conrad Festival
Joanna Cichocka-Gula - Literacki Sopot
Piotr Duda - Festiwal Stolica Języka Polskiego
Ireneusz Dudek - Rawa Blues Festival Katowice
Kostas Georgakopoulos - Avant Art Festival
Krzysztof Gierat - Krakowski Festiwal Filmowy
Andrzej Giza - Festiwal im. Ludwiga van Beethovena
Przemysław Głajzner - Festiwal Krytyków Sztuki Filmowej Kamera Akcja
Adam Godziek, Adam Pomian - Festiwal Tauron Nowa Muzyka Katowice
Joanna Gorlach, Tomasz Gutkowski - Miesiąc Fotografii
Mariusz Grzegorzek - Festiwal Szkół Teatralnych
Roman Gutek - Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty
Tomasz Handzlik - Jazz Juniors Festival
Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego - festiwale: Misteria Paschalia, Sacrum Profanum, FMF, Opera Rara, Conrad Festival, Miłosz Festival, Wianki. Święto Muzyki, Jarmark Świętojański, Salon Sztuki
Anna Hryniewiecka, dyrektor CK Zamek w Poznaniu - festiwale: Ethno Port, Off Cinema, Poznań Poetów, Festiwal Fabuły
Konrad Imiela, Cezary Studniak – Przegląd Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu
Pierre Jodłowski - Musica Electronica Nova
Jan A.P. Kaczmarek - Transatlantyk Festival
Paweł Kapica - Festiwal NeoArte, Syntezator Sztuki
Ania Karpowicz, Marek Bracha - Festiwal WarszeMuzik
Beata Kłossowska-Tyszka - Góry Literatury
Jerzy Kornowicz - Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”
Andrzej Kosendiak - Wratislavia Cantans, Jazztopad, Musica Polonica Nova, Musica Electronica Nova, Forum Musicum
Barbara Kuzub-Samosiuk, Mirosław Samosiuk - Festiwal Czeremcha Wielu Kultur i Narodów
Jerzy Limon - Festiwal Szekspirowski w Gdańsku
Maja Łapuszyńska – Wianki. Święto Muzyki, Sylwester w Krakowie
Krzysztof Maj - Strefa kultury Wrocław: Jazz nad Odrą, Non Sola Scripta, WROsound, Europejska Noc Literatury, Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci „Dziecinada”
Janusz Makuch, Robert Gądek - Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie

Martyna Markowska - Jazz Art Festival Katowice, Ogrody Dźwięków Katowice
Agnieszka Matecka-Skrzypek, Bogdan Bracha - Międzynarodowy Festiwal Muzyki Ludowej
"Mikołajki Folkowe" Lublin
Wojciech Mirek - Szlak Śląskiego Bluesa Katowice
Szymon Miszczak - Mastercard OFF CAMERA
Jan Nowara, Jagoda Skowron - Międzynarodowy Festiwal Sztuk TRANS/MISJE,
Międzynarodowy Festiwal TRANS/MISJE – Wschód Sztuki, Rzeszowskie Spotkania
Teatralne/FESTIWAL NOWEGO TEATRU, Rzeszowskie Spotkania Karnawałowe
Janusz Opryński - Konfrontacje Teatralne Lublin
Paweł Orski - Festiwal Muzyki Polskiej
Robert Piaskowski - FMF Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie
Dionizy Piątkowski - Era Jazzu
Krzysztof Pietraszewski - Sacrum Profanum
Ewa Pilawska - Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych
Małgorzata Płyś, Matthew Schulz - UNSOUND Festival
Joanna Podolska, Kamila Golik - Festiwal Łódź Czterech Kultur
Maria Pomianowska - Warszawski Festiwal Skrzyżowanie Kultur
Janusz Prusinowski - Festiwal Wszystkie Mazurki Świata
Piotr Pucyło - Festiwal Kultur Świata GLOBALTICA
Norbert Rakowski - Opolskie Konfrontacje Teatralne / „Klasyka Żywa”
Artur Rojek - Off Festival Katowice
Michał Rupniewski, Kuba Krzewiński, Paweł Sokołowski - Musica Privata
Jan Słowiński - EtnoKraków/Rozstaje
Paweł Strojek - Festiwal debiutów filmowych "Młodzi i Film", Hanza Jazz Festiwal
Izabella Szałaj-Zimak, Elwira Przybyłowska, Paweł Czarny, Michał Pepol - Festiwal
Kwartesencja
Bartosz Szydłowski - Międzynarodowy Festiwal Boska Komedia
Aleksandra Szymańska - Europejski Poeta Wolności, Odnalezione w tłumaczeniu, Narracje /
Gdańsk
Witold Wnuk - Kraków Summer Jazz Festival
Katarzyna Wodecka-Stubbs - Wodecki Twist Festival
Elwira Wojtunik, Popesz Csaba Láng - Festiwal Sztuki Cyfrowej Patchlab
Bartosz Zaczykiewicz - Kaliskie Spotkania Teatralne, Festiwal Sztuki Aktorskiej
Mikołaj Ziółkowski - Kraków Live Festival, Open'er Festival, Orange Warsaw Festival
Bogusław Zmudziński - Międzynarodowy Festiwal Filmowy Etiuda&Anima